

Hokey Sporcularının Sportmenlik Düzeylerinin İncelenmesi

ÖZ

Bu araştırma, Türkiye Hokey Federasyonu tarafından yapılan salon erkekler 1.lig müsabakalarına katılan hokeycilerin sportmenlik düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma, kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen toplam 92 erkek sporcuya uygulanmıştır. Araştırmada, sporculara çok boyutlu sportmenlik yönelim ölçeği ile hokey sporcularının demografik özelliklerini belirlemek amacıyla geliştirilen demografik bilgi formu kullanılmıştır. Demografik bilgilerin yüzdeler dağılımının belirlenmesinde frekans analizinden faydalanılmıştır. Bağımsız gruplar için T-testi ve Anova testi uygulanmıştır. Sportmenlik düzeyi puanları açısından sporcuların yaş değişkeni, spor yılı değişkeni ve spor yapma durumu değişkenleri açısından anlamlı bir farka rastlanılmamıştır ($p>0,05$). Eğitim durumu değişkeni açısından sportmenlik düzeyi ölçeği alt boyutunda kurallar ve yönetime saygı boyutunda ilköğretim öğrencileri lehine anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sonuç olarak; salon hokeyi 1. Lig sporcularının sportmenlik düzeylerinin eğitim durumu değişkeni açısından ilköğretim öğrencileri lehine anlamlı fark tespit edilirken, yaş, spor yılı ve spor yapma durumu değişkenleri yönünden anlamlı fark olmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hokey, spor, sportmenlik

Investigation of Hockey Athletes' Sportsmanship Levels

ABSTRACT

This research was carried out to examine the sportsmanship levels of the hockey players who participated in the men's indoor 1st league competitions organized by the Turkish Hockey Federation. The research was applied to a total of 92 male athletes selected by convenience sampling method. In the research, a multidimensional sportsmanship orientation scale for athletes and a demographic information form developed to determine the demographic characteristics of hockey players were used. Frequency analysis was used to determine the percentage distribution of demographic information. T-test and Anova test were applied for independent groups. In terms of sportsmanship level scores, no significant difference was found in terms of age variable, sports year variable and sports status of the athletes ($p>0.05$). In terms of educational status variable, it was determined that there was a significant difference in favor of primary school students in terms of respect for rules and management in the sub-dimension of the sportsmanship level scale ($p<0.05$). In conclusion; While a significant difference was found in favor of primary school students in terms of educational status variable of sportsmanship levels of indoor hockey 1st League athletes, it was found that there was no significant difference in terms of age, year of sports and status of doing sports.

Key Words: Hockey, sports, sportsmanship

GİRİŞ

İnsanlar hayatlarını verimli bir şekilde devam ettirebilmek için bir takım faaliyetlerde bulunurlar. Bu faaliyetlerden biri de spordur. Spor, insanların yaşayış biçimlerini ve çevrelerinden öğrendiklerini yaşamlarına aktardıkları bir araç konumundadır. Bu açıdan toplumdaki bireylerin sporu farklı bakış açıları ile değerlendirdikleri söylenebilir. Sporu farklı bakış açıları ile ele almak spora yönelme ve spora başlama amacını da etkilemektedir. Farklı branşlarda başarı göstermiş sporcuların toplumda popüler olması, elde ettikleri kazançların yüksek olması ve şampiyonluk, kupa kazanma gibi bir takım sembolik başarılar elde etmesi diğer gençlerin spora yönelmelerini teşvik etmektedir¹. Ülkeler arası siyasi rekabetin artması ve ekonomik çıkarların ön plana çıktığı günümüzde spor ahlakı geri planda kalmakta ve spor yapma amacı gittikçe profesyonelliğe yönelim göstermektedir. Bu durum ise sporcularda ahlaki tutum sergileme davranışlarını azaltıp yerini “her ne pahasına olursa olsun kazanma” düşüncesine bırakmıştır². Profesyonelliğin amacı zafer kazanıp bu kazandığı zafer karşılığında bir miktar ekonomik gelir sağlamaktır. Günümüz şartlarında bu düşünce ön planda tutulup buna uygun ortamlar oluşturulmaktadır. Kazanılan zaferin önemliliği kadar farklı faktörler de etkin rol oynamaktadır. Bu bağlamda sporcu hedefine yönelik kuralları istediği şekilde yön verebilmektedir. Sporcunun nihai hedefi ise galip gelmek ve başarı sağlamaktır³. Hangi spor dalı olursa olsun sporcular girdikleri müsabaka ya da yarışmadan galip gelmek isterler. Ancak sporcuların aldıkları galibiyetlerin sonucunda ulaştıkları şampiyonluklar, kazandıkları kupa ve madalyalar amaç değil araç olmalıdır⁴.

Sosyal çevre sadece evde, okulda veya iş ortamında oluşan bir olgu olmamakla birlikte spor ortamında da görülmektedir. Spor ortamları, sporcuların gerek müsabaka veya yarışma esnasında gerek sonrasında birbirleriyle etkileşime girdikleri sosyal bir alandır. Spor, sosyal doğası gereği takım arkadaşlarının motivasyonu düşük olduğu zamanlarda ona destek sağlamak ya da sakatlanan rakibine yardımda bulunmak gibi olumlu sonuçlar için imkân sağladığı gibi rakibini aldatma, sakatlamaya çalışma, hakeme itiraz etme gibi olumsuz sonuçlar sergileme potansiyeline de sahiptir⁵. Sporcular, spor ortamlarında olumlu ve olumsuz davranışlar sergileyebilmektedir. Spor ahlakı ve fairplay ortamına uygun müsabaka veya yarışmalar istendik olarak sergilenirken etik olmayan ve sportmen dışı davranışlar istenmedik yöndedir. Bu konularda gerekli eğitim verilmediği takdirde spor ortamlarında, spor ahlakından uzak davranışların görülme olasılığı artış gösterebilmektedir⁶. Sportmenlik kelime anlamından da anlaşılacağı üzere sporun olumlu yönde gerçekleşmesi için gerekli davranışların sergilenmesidir. Ülkemizde sportmenlik olarak kullanılan kavram sporda centilmenlik olarak bilinmektedir. Sportmenlik; saygılı, kibar, dürüst, hoşgörülü, samimi, yardımlaşma ve dayanışma gibi özellikleri ön plana taşıyan bir kavramdır⁷. Müsabaka ve yarışma ortamlarının verimliliği açısından sportmenliğe uygun davranılması ve sürdürülmesi gerekir. Bu davranışlar sporda olduğu gibi hayatımızın diğer alanlarına da taşınabilmektedir⁸. Başarıya yönelik hazırlanan sporcular sportmenlik anlayışı içerisinde kurallara uyan, saygılı ve spor ahlakını uygun davranışlar sergilemelidirler⁹. Sportmenlik müsabaka veya yarışmada sosyal ve ahlaki değerlerle ilişkilendirilen ve bunu oyuna yansıtan kapsamlı davranışlar bütünüdür. Sportmenlik aynı zamanda rekabet ortamında sürdürülen spor müsabakaları ya da yarışmalarında istenilmeyen olumsuzlukların azaltılmasına yardımcı olmaktadır¹⁰. Kurallara uymanın yanında aynı zamanda rakibine bilinçli bir şekilde zarar vermekten kaçınan, hırslarına yenik düşmeden mücadelesini sürdüren ve gerektiği yerde empati kurarak hareket etmenin rehberliğini sportmenlik sağlamaktadır¹¹. İlk başlarda insan

onuruna saygı gösterme amacı olarak tanımlanan sportmenlik, sonralarında sporun her alanında dürüst ve spor ahlakına uygun biçimde olması gerekliliği hakkında toplum tarafından kabul görülmüştür¹². Sporcuların müsabaka veya yarışmaya ne düzeyde yönlendirileceği sportmenlik yardımıyla gerçekleşir.

Literatürde hokey sporcularına yönelik yapılan birçok çalışma bulunmaktadır. Literatürü incelediğimizde hokey sporcularının sportmenlik yönelimleri ile ilgili çalışmalara rastlanılmamış olmasından dolayı bu araştırma çalışmamızın özgünlüğünü oluşturmakta ve bu konuda yapılacak çalışmalara öncülük etmesi yönünden önem teşkil etmektedir.

MATERYAL VE METOT

Bu araştırma, Türkiye Hokey Federasyonunun 2022-2023 sezonu faaliyet programında yer alan erkekler 1.lig müsabakalarına katılan sporcuların sportmenlik düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada örnekleme oluşturan sporculardan toplanan bilgiler doğrultusunda, evren hakkında geniş kapsamlı değerlendirme yapabilme olanağı sağlayan araştırma metodu olan betimsel tarama yöntemi uygulanmıştır¹³. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır;

1. Katılımcıların eğitim düzeyi değişkeni açısından çok boyutlu sportmenlik düzeylerinde fark var mıdır?
2. Katılımcıların yaş değişkeni açısından çok boyutlu sportmenlik düzeylerinde fark var mıdır?
3. Katılımcıların spor yılı değişkeni açısından çok boyutlu sportmenlik düzeylerinde fark var mıdır?
4. Katılımcıların spor yapma amacı değişkeni açısından çok boyutlu sportmenlik düzeylerinde fark var mıdır?

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2022-2023 sezonu faaliyet programında yer alan erkekler 1. Lig müsabakalarına katılan hokey sporcularından meydana gelmektedir. Araştırmanın örnekleme, kolayda örnekleme yöntemiyle çalışmamızın örneklemini oluşturan; Suruç Belediyesi Hokey SK, Malatya Hokey SK, Gaziantep GSK, Hisar GSK, Adana Hokey, Simya Eğitim, Kartepe Belediye SK, Fener Anadolu Lisesi takımlarında sporcu olanlar oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Demografik Bilgi Formu

Araştırmanın bağımsız değişkenlerine dair bilgi alabilmek amacıyla araştırmacıların, katılımcılara yönelik oluşturulan demografik bilgi formunda yer alan eğitim düzeyi, yaşı, spor yılı ve spor yapma amacı ile ilgili sorular yer almaktadır.

Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği

Multidimensional Sport Personship Orientation Scale (MSOS)'un Vallerand ve ark. (1997)¹⁴ tarafından geliştirilmiştir. Sezen-Balçıklanlı (2010)¹⁵ tarafından ise Türkçe'ye aktarımı sağlanmıştır. 4 faktörlü ve 20 maddeden oluşan çok boyutlu sportmenlik ölçeği yapılan güvenirlik ve geçerlilik çalışmaları neticesinde oluşturulan bir ölçektir. Çok boyutlu sportmenlik ölçeğinin alt boyutları ve Cronbach Alpha değeri 0,822 dir. Elde edilen toplam varyans %69.511'dir. Çalışmamızda Cronbach Alpha değeri 0,872

olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak MSOS'nin Türkçe uyarlanması sonrasında elde edilen bulgular neticesinde kurumsal yapı tarafından açıklandığı ve güvenilirlik katsayılarının yeterli seviyede olduğu bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada katılımcılar tarafından ulaşılan veriler IBM SPSS 22.0 programı dâhilinde analiz edilmiştir. Demografik bilgilerin yüzdelik dağılımının belirlenmesinde frekans analizinden faydalanılmıştır. Verilerin normal dağılım durumlarını saptamak amacıyla Kolmogorov Smirnov normallik testinden faydalanılmıştır. Çok boyutlu sportmenlik ölçek puanlarının demografik değişken ile değerlendirilmesi ve ölçekler arasındaki bağlantılar incelenmeden önce güvenilirliği tespit edilmiştir. Ölçek puanlarının demografik bilgilere göre değerlendirilmesi ve ölçekler arasındaki ilişkiye bakılmadan önce güvenilirlik analizi yapılmıştır. İki kategorili değişkenlerin incelenmesinde Independent T testi, iki ve daha üst kategorili demografik bilgi değişkenlere göre ölçek puanlarının kıyaslanmasında One Way ANOVA analizi uygulanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine Yönelik Frekans ve Yüzdelik Dağılımları

Değişken	Alt değişken	f	%
Eğitim Düzeyi	İlköğretim	36	39,01
	Yükseköğretim	56	60,09
Yaş	13-15 Yaş	6	6,5
	16-18 Yaş	40	43,5
	19 Yaş ve Üzeri	46	50,0
Spor Yılı	1-3 Yıl	10	10,9
	4-6 Yıl	31	33,7
	7 Yıl ve Üzeri	51	55,4
Spor Yapma Amacı	Kişisel Gelişim	12	13
	Sağlıklı Yaşam	14	15,2
	Mesleki Kariyer	66	71,7

Araştırmaya katılan 92 katılımcının eğitim düzeylerinin 36'sı (%39,01) ilköğretim, 56'sı (%60,09) ise yükseköğretimdir. Araştırmaya katılanların yaş değişkenine göre, 13-15 yaş 6 kişi (%6,5), 16-18 yaş 40 kişi (%43,5) iken 19 yaş ve üzeri yaş aralığına sahip olanlar 46 kişi (%50,0) olarak dağılım göstermiştir. Katılımcıların 10'u (%10,9) 1-3 yıl, 31'i (%33,7) 4-6 yıl ve 51'i (%55,4) 7 yıl ve üzerinde hokey sporu ile uğraştığı görülmektedir. Katılımcıların 12'si (%13) kişisel gelişim, 14'ü (%15,2) sağlıklı yaşam ve 66'sı (%71,7) ise mesleki kariyer amaçlı spor yaptıklarını belirtmiştir.

Tablo 2. Sportmenlik Düzeyi Ölçeği Puanlarının Eğitim Durumu Değişkeni Yönünden Independent T Test Analizi

Değişken	Gruplar	N	$\bar{x} \pm Ss$	t	p
Sosyal Normlara Uyum	İlköğretim	36	4,37±0,60	-0,60	0,95
	Yükseköğretim	56	4,38±0,62		
Kurallar ve Yönetime Saygı	İlköğretim	36	4,32±0,53	2,17	0,03
	Yükseköğretim	56	3,99±0,81		
Sporda Sorumluluklara Bağlılık	İlköğretim	36	3,76±0,6	-0,99	0,32
	Yükseköğretim	56	3,93±0,90		
Rakibe Saygı	İlköğretim	36	3,76±0,63	-0,99	0,32
	Yükseköğretim	56	3,93±0,90		

p<0,05

Katılımcıların, eğitim durumu değişkenine göre sportmenlik düzeyi alt boyutlarından kurallar ve yönetime saygı alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülürken ($p < 0,05$), diğer alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 3. Sportmenlik Düzeyi Ölçeği Puanlarının Yaş Durumu Değişkeni Yönünden Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Değişken	Gruplar	N	$\bar{x} \pm Ss$	F	p
Sosyal Normlara Uyum	13-15 Yaş	6	4,40±0,41	1,12	0,32
	16-18 Yaş	40	4,27±0,72		
	19 Yaş ve Üzeri	46	4,47±0,52		
Kurallar ve Yönetime Saygı	13-15 Yaş	6	4,63±0,19	1,79	0,17
	16-18 Yaş	40	4,14±0,65		
	19 Yaş ve Üzeri	46	4,04±0,81		
Sporda Sorumluluklara Bağlılık	13-15 Yaş	6	4,63±0,19	0,79	0,45
	16-18 Yaş	40	4,34±0,66		
	19 Yaş ve Üzeri	46	4,45±0,57		
Rakibe Saygı	13-15 Yaş	6	3,96±0,52	1,93	0,15
	16-18 Yaş	40	3,68±0,71		
	19 Yaş ve Üzeri	46	4,02±0,89		

$p < 0,05$

Katılımcıların yaş değişkeni ile sportmenlik düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 4. Sportmenlik Düzeyi Ölçeği Puanlarının Spor Yılı Durumu Değişkeni Yönünden Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Değişken	Gruplar	N	$\bar{x} \pm Ss$	F	p
Sosyal Normlara Uyum	1-3 Yıl	10	4,06±0,61	1,83	0,16
	4-6 Yıl	31	4,48±0,63		
	7 Yıl ve Üzeri	51	4,38±0,59		
Kurallar ve Yönetime Saygı	1-3 Yıl	10	4,20±0,54	1,70	0,18
	4-6 Yıl	31	4,30±0,66		
	7 Yıl ve Üzeri	51	4,00±0,78		
Sporda Sorumluluklara Bağlılık	1-3 Yıl	10	4,30±0,82	0,22	0,80
	4-6 Yıl	31	4,41±0,57		
	7 Yıl ve Üzeri	51	4,43±0,58		
Rakibe Saygı	1-3 Yıl	10	3,38±0,83	2,13	0,12
	4-6 Yıl	31	3,90±0,62		
	7 Yıl ve Üzeri	51	3,94±0,88		

$p < 0,05$

Katılımcıların spor yılı değişkeni ile sportmenlik düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 5. Sportmenlik Düzeyi Ölçeği Puanlarının Spor Yapma Durumu Değişkeni Yönünden Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Değişken	Gruplar	N	$\bar{x} \pm Ss$	F	p
Sosyal Normlara Uyum	Kişisel Gelişim	12	4,13±0,82	1,76	0,17
	Sağlıklı Yaşam	14	4,25±0,65		
	Mesleki Kariyer	66	4,45±0,55		
Kurallar ve Yönetime Saygı	Kişisel Gelişim	12	3,85±0,86	1,06	0,35
	Sağlıklı Yaşam	14	4,10±1,03		
	Mesleki Kariyer	66	4,18±0,62		
Sporda Sorumluluklara Bağlılık	Kişisel Gelişim	12	4,31±0,71	0,20	0,81
	Sağlıklı Yaşam	14	4,40±0,54		
	Mesleki Kariyer	66	4,43±0,59		
Rakibe Saygı	Kişisel Gelişim	12	3,70±0,79	0,51	0,60
	Sağlıklı Yaşam	14	3,77±0,99		
	Mesleki Kariyer	66	3,92±0,77		

p<0,05

Katılımcıların spor yapma durumu değişkeni ile sportmenlik düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p>0,05).

TARTIŞMA

Araştırmamıza katılan 1. Lig hokey sporcularının eğitim düzeyi, yaş, spor yılı ve spor yapma amacı gibi değişkenler sportmenlik düzeyleri bakımından incelenmiştir. Katılımcıların, eğitim durumu değişkenine göre sportmenlik düzeyi alt boyutlarında kurallar ve yönetime saygı alt boyutunda ilköğretim mezunu olan sporcular lehine anlamlı fark görülürken diğer alt boyutlarında anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir. Karate kumite sporcularının sportmenlik yönelimleri incelenmesi amacıyla Yazar ve ark. (2022)¹⁶ tarafından yapılan bir çalışmada sporcuların sportmenlik yönelim düzeyleri ile eğitim seviyesi durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı belirtilmiştir. Turan (2021)¹⁷ tarafından kickboks sporcularına yönelik yapılan çalışma sonucunda katılımcıların eğitim düzeylerine göre sportmen yönelimi ölçeğinin iki alt boyutlarında anlamlılık söz konusudur. Bu alt boyutlardan biri kurallar ve yönetime saygı iken diğeri ise sporda sorumluluklara bağlılık olarak tespit edilmiştir. Turan (2021)¹⁷ tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarıyla araştırmamızın sportmenlik düzeyi alt boyutlarından kurallar ve yönetime saygı alt boyutu arasındaki sonuçlar benzerlik göstermektedir. Kadın basketbolcuların sportmenlik yönelimleri incelenmesi amacıyla Özsarı ve ark. (2018)¹⁸ tarafından yapılan çalışma sonucunda kadın katılımcıların eğitim düzeyi değişkeni açısından sportmenlik yönelimlerinde sosyal normlara uyum alt boyutunda anlamlı fark görülmezken, diğer alt boyutlarında anlamlılık söz konusudur. Elik (2017)¹⁹ tarafından amatör futbolculara yapılan çalışma sonucunda katılımcıların sportmenlik düzeylerinin eğitim düzeyi değişkeni açısından sosyal normlara uyum alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlılık tespit edilmiştir. Literatürü incelediğimizde çalışmamızın sonuçlarına benzer sonuçlar olduğu kadar çalışmamızın sonuçlarını desteklemeyen sonuçlara da rastlanmıştır.

Katılımcıların yaş değişkeni ile sportmenlik düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Özsarı (2018)²⁰ tarafından işitme engelli voleybol sporcularına yönelik yapmış olduğu çalışma sonucunda sportmenlik yönelimi ölçeği alt boyutlarının tümünde yaş grupları değişkeni açısından anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Karate kumite sporcularının sportmenlik yönelimleri incelenmesi amacıyla Yazar ve ark. (2022)¹⁶ tarafından yapılan çalışma sonucunda katılımcıların yaşları ile sportmenlik

yönelim düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı ancak tüm alt boyutlarda 22 yaş ve üzeri grubu puan ortalamalarının diğer tüm grup ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Metin ve Akkoyunlu (2022)²¹ tarafından yapılan çalışma incelendiğinde katılımcıların yaş değişkeni açısından sportmenlik yönelimlerinin tüm alt boyutları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Spor katılımına yönelik yapılan bir diğer çalışmada sonucunda ise yaş değişkeni açısından sportmenlik yönelimleri alt boyutlarında anlamlı fark görülürken, kurallar ve yönetime saygı alt boyutunda ise herhangi bir anlamlı fark tespit edilmemiştir²². Yalçın ve ark. (2020)²³ tarafından üniversite öğrencilerine yönelik yapılan araştırma sonucunda yaş değişkeni yönünden sportmenlik yönelimlerinin tüm alt boyutları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Bu araştırmalar çalışmamızın bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Gürpınar ve Kurşun (2013)²⁴ tarafından basketbolcuların ve futbolcuların sportmenlik yönelimleri incelenmesi amacıyla yapılan çalışma sonucunda yaş değişkeni açısından kurallara ve yönetime saygı alt boyutu ile rakibe saygı alt boyutunda istatistiki açıdan fark lehine olarak tespit edilmiştir. Elik (2017)¹⁹ tarafından amatör futbolculara yapılan çalışma sonucunda katılımcıların sportmenlik düzeylerinin yaş değişkeni açısından kurallar ve yönetime saygı alt boyutu ile rakibe saygı alt boyutunda istatistiki açıdan lehine anlamlılık tespit edilmiştir. Literatürü incelediğimizde karate kumite, işitme engelli voleybol gibi branşların sonuçları ile yapmış olduğumuz araştırmanın sonuçları benzerlik göstermektedir.

Katılımcıların spor yılı ile sportmenlik düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Özsarı (2018)²⁰ tarafından işitme engelli voleybol sporcularına yönelik yapılan çalışma sonucunda sportmenlik yönelimi ölçeği alt boyutlarının tümünde sporculuk deneyimi değişkeni açısından anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Başka bir çalışmada kadın basketbolcuların sporculuk tecrübesi değişkenine göre sportmenlik yönelimi düzeyi değişimlerinde kurallara ve yönetime saygı ile rakibe saygı alt boyutlarında istatistikî yönden lehine anlamlı fark tespit edilmiştir¹⁸. Güllü (2018)²⁵ tarafından antrenör-sporculara yönelik yapılan çalışma sonucunda sportmenlik yönelimi ölçeğinin sporculuk tecrübesi değişkeni açısından incelendiğinde sporda sorumluluklara bağlılık alt boyutunda anlamlı fark görülmezken diğer alt boyutlarında anlamlı fark görülmüştür. Elik (2017)¹⁹ tarafından amatör futbolculara yapılan çalışma sonucunda katılımcıların sportmenlik düzeylerinin spor yaşı değişkeni açısından sportmenlik düzeyleri ve alt boyutlarından kural ve yönetime saygı alt boyutunda anlamlı fark gözlemlenmiş olup bu araştırmalar bulgularımızla benzerlik göstermemektedir.

Katılımcıların spor yapma durumu ile sportmenlik düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Ulukan ve ark. (2021)²⁶ tarafından atletlere yönelik yapılan çalışma neticesinde spor yapma amacı değişkeni açısından katılımcıların sportmenlik davranışı düzeyleri arasında sporda sorumluluklara bağlılık alt boyutu arasında lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Ulukan (2021)²⁷ dövüş sporcularına yönelik yapmış olduğu bir başka çalışma sonucunda spor yapma amacı değişkeni açısından sportmenlik düzeyleri ve ölçeğin tüm alt boyutları arasında anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir. Bu araştırmalar çalışmamızın bulguları ile benzerlik göstermemektedir.

Sonuç olarak; salon hokeyi 1. Lig sporcularının sportmenlik düzeylerinin eğitim durumu değişkeni açısından ilköğretim öğrencileri lehine anlamlı fark tespit edilirken, yaş, spor yılı ve spor yapma durumu değişkenleri yönünden anlamlı fark olmadığı görülmüştür.

Sosyal ortamı oluşturan spor ortamında galibiyetin yanı sıra mağlubiyet duygusunu yaşayacak olan sporcular maç sonunda rakibine saygı duyup tebrik etmelidir. Asıl nihai hedefin galip gelip şampiyon olmanın yanı sıra sporcular arasında oluşacak dostluk köprüsünü sportmen davranışlar ile daha sağlam hale getirebilmektir. Sporcular gerek müsabaka gerek yarışma esnasında hakemin vermiş olduğu karara ve kurallara saygı ile karşılaşmalıdır. Sportmenlik ile ilgili eğitimler verilip müsabakalarda oluşabilecek olumsuzlukların önüne geçilebilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Tel M. (2014). Türk toplum yaşantısında fair play. *International Journal of Science Culture and Sport*. 2(1), 694-704.
2. Yıldırım İ. (2005). Fair play eğitiminde beden eğitiminin rolü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 10(1), 3-16.
3. Pilz GA., Wewer W. (1987). Erfolg oder fair play? Sport als spiegel der gesellschaft. München: Copress Verlag.
4. Gümüş H., Saraçlı S., Ömür FK., Doğanay G., Kurtipek S. (2016). Ortaöğretim öğrencilerinde fairplay kavramı. *International Journal of Science Culture and Sport*. 4(2), 430-438.
5. Kavussanu M. (2008). Moral behaviour in sport: A critical review of the literature. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 1(2), 124-138.
6. Kayışoğlu BN., Altınkök M., Temel C., Yüksel Y. (2015). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersi sportmenlik davranışlarının incelenmesi: Karabük ili örneği. *International Journal of Science Culture and Sport*. 1(3), 1045-1056.
7. Koç Y. (2013). Beden eğitimi dersi sportmenlik davranışı ölçeği (BEDSDÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15(1), 96-114.
8. Gürpınar B. (2009). Basketbol ve futbol hakemlerinin karşılaştıkları sportmenlik dışı davranışlar ve bu davranışların çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
9. Robinson T. (2009). Sportmanship in youth athletics. *Library of congress cataloging in publication data*. United State, 13-19.
10. Gencheva N., Angelcheva M., Marinov T., Ignatov I. (2017). Assessment of sportsmanship in case of institutionalized adolescents, deprived of parental cares. *Journal of Health, Medicine and Nursing*. 42, 103-109.
11. Doğan Y., Yağmur M. (2019). Beden eğitimi ve spor dersinin ortaokul öğrencileri üzerinde sportmenlik davranışı etkisinin incelenmesi (Kahramanmaraş İli Örneği). *Journal of History School*. 43, 1651-1665.
12. Pehlivan Z. (2004). Fair play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 2(2), 49-53.
13. Sönmez V., Alacapınar FG. (2019). Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
14. Vallerand RJ., Brière NM., Blanchard C., Provencher P. (1997). Development and validation of the multidimensional sportpersonship orientations scale. *Journal of Sport & Exercise Psychology*. 19(2), 197-206.

15. Sezen-Balçıklı G. (2010). Çok boyutlu sportmenlik yönelimi ölçeği'nin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 15(1), 1-10.
16. Yazar AM., Süleymanoğulları M., Bayraktar G. (2022). Karate kumite sporcularının sportmenlik yönelimleri. *International Sport Science Student Studies Journal*. 4(2), 51-59.
17. Turan E. (2021). Kick boks sporcularının sporcu kimlikleri ile sportmenlik yönelimlerinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*. 4(3), 412-423.
18. Özseri A., Demirel H., Altın M., Yalçın YG., Demir H. (2018). Kadın basketbolcuların sportmenlik yönelimleri. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*. 1(2), 66-71.
19. Elik T. (2017). Güneydoğu Anadolu Bölgesi futbol takımlarında amatör olarak futbol oynayan sporcuların sportmenlik yönelimleri ve empatik eğilim düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
20. Özseri A. (2018). İşitme engelli voleybolcuların sportmenlik yönelimleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 20(3), 113-122.
21. Metin SN., Akkoyunlu Y. (2022). Fakülteler arası turnuvaya katılan öğrencilerin sportmenlik yönelimleri. ERPA kongresi.
22. Efek E., Yiğiter K. (2021). Spor katılımının atılganlık ve sportmenlik düzeyleri ile ilişkisi. *OPUS International Journal of Society Researches*. 18(43), 6732-6763 .
23. Yalçın YG., Tek T., Çetin MÇ. (2020). Amatör olarak spor yapan üniversite öğrencilerinin sportmenlik yönelimlerinin incelenmesi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*. 3(1), 29-34.
24. Gürpınar B., Kurşun S. (2013). Basketbolcuların ve futbolcuların sportmenlik yönelimleri. *Mediterranean Journal of Humanities*. 3(1), 171-176.
25. Güllü S. (2018). Sporcuların antrenör-sporcu ilişkisi ile sportmenlik yönelimleri üzerine bir araştırma. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 16(4), 190-204.
26. Ulukan H., Ulukan M., Esenkaya A. (2021). Atletlerde sportmen davranış ve spora yönelik tutumun incelenmesi. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 5(2), 169-180.
27. Ulukan M. (2021). Farklı dövüş sporu yapan öğrencilerin sportmenlik yönelim düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*. 5(1), 52-62.